

גיד הנשה פרק שביעי חולין

ק.

עין משפט נר מצוה

א מ"י פט"ו מה"ל
מחלולת אסורות ה"ס
[ה] ו' סמך לא"ן קמ"א
טו"ש"ע י"ד ס"ו ק סט"ף כ:
בא ב ג מ"י שם ה"ס
סמך שם טו"ש"ע י"ד
כ"ט טט"ף ג ו"ס ק"א
ס"ב:
בב ד טו"ש"ע ס"י כ"ט
טט"ף ז ו"ש"ע:
❖❖❖

שיטה מקובצת

א) התיבה של נבלה
ומכאן ה"ס: א) אבל של
חטאת טמאה אסור בהנאה
ליתא דהא חתיכת בשר
הבל: א) ולפי זה צריך
לפרש דבר:

רבינו גרשום

ולביטל נמי גיד בששים
ויהיו כולן גידים מותרין
א"ע"ג שאין מכירו. בריה
שאני כלומר דבר החשוב
בפ"ע. הניחא למ"ד כל
שדרכו לימנות שנינו
כלומר דלא בטל שם
אסורין בפני בהיתרי
ותעברו כיון שאין מכירו.
לפיכך כולן אסורין.
אלא למ"ד את שדרכו
לימנות שנינו דבר החשוב
בגון ביצה טמאה ובגון
רמונים ותפוחין אם נטמאו
טמאת אובלין ותעברו
עם טהורין לא בטלי
וכולן אסורין אבל חתיכה
של נבלה דאין דרכה
לימנות בטלה מאי איכא
למפר: שאני חתיכה
הואיל וראיה כ"ל כלומר
דבר חשוב הוא: וצ"כ
דאי אשמעינן גיד. כלומר
דלא בטלי: למה לי נותן
טעם כלומר הכי סבר
רב דאמר אפילו לא
נותן טעם אלא בחתיכה
אחת חתיכה עצמה נעשת
נבלה [וע"כ] בשאין מכירו
טעמי: ואי בשאין מכירו
טעמינן בשהכירו וקדם
וסילקו כלומר רב דאמר
בנותן טעם לא אמר
בשאין מכירו דאי בשאין
מכירו אפילו לא נתן
טעם נמי אלא הכא במאי
טעמינן בשהכירו וקדם
וסילקו לפי אינו אסור
עד שיתן טעם בחתיכה
ואז התיבה אסורה שאר
חתיכות: רבא אמר

ברייה שאני. ואפילו צאלף לא בטול וכן חתיכה הראויה להתכבד
לא בטלה כדאמר הכא והיכא דפירש חד מינייהו נמי אסור
גזירה שמא יקח מן הקבוע כיון שאין האיסור ניכר כדפרישית לעיל
(דף טז. ע"ב)^א ודבר שאינו לא בריה ולא חתיכה הראויה להתכבד בטל
צרוז ואפילו איסור מדרבנן לילכ

בריה שאני: יוכן חתיכה של נבלה [וכו']:
ותבטיל ברובא הניחא למאן דאמר א כל
שדרכו לימנות שנינו אלא למ"ד את שדרכו
לימנות שנינו מאי איכא למימר שאני בחתיכה
הואיל וראויה להתכבד בה לפני האורחים
וצריכא דאי אשמעינן גיד משום דבריה היא
אבל חתיכה אימא לא ואי אשמעינן חתיכה
הואיל וראויה להתכבד בה לפני האורחים
אבל גיד אימא לא צריכא דרש רבה בר בר
הנה יחתיכה של נבלה וישל דג טמא אינה
אוסרת עד שתתן טעם ברובט ובקיפה
ובחתיכות אוקי רב אמורא עליה ודרש ביון
שנתן טעם בחתיכה חתיכה עצמה נעשת נבלה
ואוסרת כל החתיכות כולן מפני שהן מינה
אמר ליה רב ספרא לאבבי מכדי רב כמאן
אמרה לשמעתיה כרבי יהודה דאמר מיני
במינו לא בטיל מאי איריא כי נתן טעם
אפילו כי לא נתן טעם נמי אמר ליה הכא
במאי עסקינן בשקדם וסלקו רבא אמר
אפילו

הניחא למ"ד. במקסת ביה (דף טז. ע"ב):
כל שדרכו לימנות שנינו. במקסת ערלה (פ"ג משה ו) גבי
צבילי תילתן דלא בטול הא נמי
פעמים שנמנית דלדע עשוי למנות חתיכותיו
למנין אורחים שזינן:
אלא למ"ד אם שדרכו. מיוחד למנין הוא
דלא בטל כגון צבילין

אזל דבר העשוי ליתן צלמוד אע"פ
שנמנה לפעמים בטל אמאי לא בטלה:
חתיכה של נבלה. ומכירה:
אינה אוסרת. צפליטה עד שהיא
בה כדי ליתן טעם צרוזט ובקיפה
ובחתיכות: אוקי רב אמורא עליה.
העמיד מתורגמן לפני לדרוש ולהשמיע
לרבים שלא ילמדו מרבה צר צר
מנה: כיון שנתנה טעם בחתיכה.
אחת שהיתה צלדה תמיד או שנמשלה
תחלה עמה קודם שיתן שאר החתיכות
צקדה ולא היה צו ששים צבילין
ונתנה הנבלה טעם בה ואח"כ נתן
שאר החתיכות צקדה: חתיכה זו
שקבלה טעם הנבלה נעשת נבלה
עלמה: ואוסרת כל החתיכות כולן
מפני שהן מינה. וקא"ר מפני שהן
מינה לא בטלי ואפילו יש בהן כדי
צטול שהיה: רב דאמר מפני
שהן מינה כמאן אמרה כו': אפילו
לא נתנה טעם. בחתיכה צלדה לא
בטלה נמי דהא נבלה גופה מינייהו היא
ולא בטלה: בשקדם וסלקו. לאיסור וסלקו
רוטב קודם שיתן האחרות צקדה הלך
נתנה טעם בראשונה הרי זו חזרה ומוסרתה
ואוסרתה נבלה לאיסור חזרתה צפליטה:
אפילו

א) לעיל טז. לקמן קט"ו.
ב) וכתוב ע"כ. א) ב"ה
ג) ג) ד) וקמן ק"ב.
ה) לעיל טז. ע"ב. קמן
ק"ב. ימות פ"ב. וכתוב ע"ב:
מנחות כ"ב. כ"ג. ו) כ"ד:
חבילין, א) ד"ה ספינקין.
ח) וע"י מוס' ע"ו ע"ד. ד"ה
למעשרין, ט) ז"ל בה
א) דף טז. כ"ד"ה טז: אפילו.
ב) ובתמורה י"ב.

הגהות ה"ח

א) תוס' ד"ה שאני וכו'
חטאת טמאה שנתעברת
במאה:

מוסף רש"י

ותבטיל ברובא. ה"ה
כמי אמר רבי לרבות
(ובתוס' ע"ב.).

האי תנא מאי קא חשיב אי דבר שבמנין קא חשיב ליתני נמי חתיכת
נבלה ופי' חשיב ליה דבר שבמנין ו"ל דעתם לא קאמר אלא דלא איירי
דמתני אי ליה דבר שבמנין ו"ל דעתם לא קאמר אלא דלא איירי
צוה תנא דמתניתין דתם ולא משום דסבר דבטלי והא דקאמר למעוטי היינו למעוטי דלא חשיב להו וכה"ג יש צריש פ"ק דבבא קמא
(דף ה'.) דמנינא דמתניתין למעוטי דרבי חייל ודרבי חייל למעוטי דרבי אשעיה ולא משום דפליגי אבל קשה דכי פריך התם ולימני
נמי חתיכת נבלה אמאי לא משני דלא תני לה משום דכבר תנא ליה הכא במתניתין דממשני התם אהא דפריך התם ולימני נמי אגוזי
פרך ורמוני צבדן ומשני הא תנא התם הראוי לערלה וכו' ו"ל דהני פריך התם ולימני נמי חתיכת נבלה ואי משום דכבר תנא ליה
הכא א"כ לא ליתני חתיכת צבר צחל כיון דכבר אשמעינן הכא דחתיכת איסור לא בטלה משום דהו' דבר שבמנין ומשני דההוא
תנא דמתני אית ליה א ולפירושו זה כריך לפרש דכבר שצמנין ולא איסור הנאה בטל לההוא תנא ולכך לא נקט אלא חתיכת צבר צחל
ופליג לתנא דהכא: **חתיכה עצמה נעשת נבלה**. פי' צקוטטרס שנתצלה חתיכה עמה קודם שנתן שאר חתיכות צקדה ולא היה
צו ששים צבילין ונתנה הנבלה טעם בה ואח"כ נתן שאר החתיכות צקדה חתיכה זו שקבלה טעם הנבלה חתיכה עצמה נעשת נבלה
ואוסרת כל החתיכות כולן מפני שהן מינה וקשה לפירושו ד"כ גם הרוטב שהיה צלמה עשה נאסר מתחלה ע"י טעם הנבלה ובסמוך
משמע דמבטלינן לחתיכות ע"י רוטב דהו' שאינו מינו והלא רוטב עצמו נאסר מתחלה ונעשת נבלה והאסר כל הרוטב שאחרי כן מפני
שהוא מינו וילטרך שהיא חתיכות שנתן אחרי כן לבטל הרוטב דמעיקרא אלא ו"ל דמירי בגון שיש חתיכה של היתר כולה חוץ
לרוטב וחתיכת נבלה מונחת עליה חוץ לרוטב ונעשת חתיכת היתר נבלה לפי שצולעת טעם נבלה דאין ע"י בהן ששים לבטל הטעם ואחרי
כן כשמנער הקדרה אוסרת כל החתיכות מפני שהן מינה: **בשקדם** וסלקו. את האיסור ופי' למה לי שחתיכה של היתר קבלה
טעם מן הנבלה אפילו לא נתנה טעם נמי דהא צמניה אוסרת בכל דהו' ואומר ר"מ דנאי דהיא גופה מיתקרא בכל שהוא מ"מ לא אמרינן
שמתשה נבלה לאיסור כל האחרות כיון שהיא עצמה לא נאסרה אלא ע"י כל שהוא ורבינו אפרים היה אומר מתוך כך דאפילו כי נתנה
בה טעם אין היתר נעשה נבלה שילטרך ששים כנגד כל החתיכה אלא כנגד החתיכה הצלובה הלכך לרז דלמרי הכא דמנין צמניו לא בטלי
כשחתיכת היתר קבלה טעם מן הנבלה חשיב האיסור כאליו הוא צעין ואוסרת כל החתיכות במשהו אצל כי לא נתנה הנבלה טעם בה לא
היתה אוסרת החתיכות מפני שהם מינה שהרי אין כריך לבטל אלא האיסור לצד וכו' שלא נתנה טעם בחתיכה הו' האיסור כמאן ליתיה
דלא הו' כאליו הוא צעין ולא אסר אלא חתיכה ראשונה שאין היתר נעשה איסור ולא אסר שאר חתיכות ודוקא גבי טפת חלב אמרינן
לקמן צפרק כל הבשר (דף ק"ב). דחתיכה עצמה נעשת נבלה וריך ששים כנגד כל החתיכה ולא סגי צצטול טיפה אחד משום דכל חד
וחד צאפייה נפשיה שרי ופי' איתגהו צדי הדי איסור הדיך נעשה איסור ולוקה אם אכל חזי זית מצבר וחזי זית מחלב ולכך
זריך צרוטב ששים לבטל כל החתיכה שנפלה עליה טיפת חלב אצל חתיכת היתר שצבלה טעם נבלה ונאסרה וחזרה ונתנה טעם צרוטב
אין כריך אלא ששים לבטל האיסור שצבלה בחתיכה ואין כריך שיעור ששים של אותה חתיכה וקשה לפירושו לרש"י דמשני אפילו מימא
לא קדם וסלקו מאי מהני ליה חתיכה של היתר שנאסרה מתחלה ונעשת נבלה והלא לעולם אין כריך כ' צרוטב אלא כדי לבטל חתיכה
של נבלה לצדה ולא צעין ששים לבטל חתיכות של נבלה ושל היתר שנאסרה על ידה ו"ל כגון שנתמעטה הנבלה הרבה מכמו
שהיתה קודם שצבל טעמו בחתיכה של היתר והשתא לפי שנתנה טעם בשל היתר כריך כ' כנגד כל מה שהיתה מתחלה ואין שיעור
צרוטב לבטלה אצל לא נתנה בה טעם אין כריך כ' אלא כנגד מה שנשאר בצבלה ויש שיעור צרוטב לבטלה ורז דלתא לפלוגי
אדרבה צר צר חנה לא היה כריך רז לומר אלא חתיכה של נבלה אוסרת כל החתיכות מפני שהן מינה אלא אצב אורחיה אשמעינן
דדוקא נתנה בה טעם נבלה אצל לא נתנה בה טעם נבלה לא אצבנו אפרים עליו השלום היה מציא ראיה מיהא דלמרי לעיל (דף
ט"ה) הוה אימא דמרבא דפל לדיקולא דצשרא ודיקולא הוא סל מלח חתיכות הוא כל צצר רוחא ולא אמר שמתשה נבלה אותה חתיכה
שנפל עליה חות חלב ותאסור שאר חתיכות שאין בהן ששים כנגד כולה לפי שצולעת חתיכה חתיכה עצמה לא היה בה כדי לבטל חתיכה
אלא משערין חתיכה בכל הבשר שצבל ואין משם ראיה כלל לדיקולא היינו קלחת וכדפירש הקוטטרס וכדפירשנו לעיל ואפילו אם
נאמר דדיקולא הוא סל כדמשמע הכא וככל דוכתא אין ראיה משם דממה נפשך אם אין חלב מפעפע מחתיכה לחתיכה כמו שפירשנו
לעיל א"כ אין אסור אלא החתיכה שנפלה עליה החלב והשאר מותרות ואם הוא מפעפע מחתיכה לחתיכה א"כ צדין הוא שכל החתיכות
מקיימות לבטל ולא אמרינן שמתשה נבלה אותה חתיכה שנפלה עליה חלב מאחר שסופו להתפשט בכל החתיכות מיד דהוה אטופת חלב
שנפלה על חתיכת צצר דאם אין נ"ט מותר אע"פ שקודם שמתפשט הטפה נ"ט צמקוס נפילתה ולא אמרינן שיעשה אותה הבשר נבלה כיון
דסוף הטיפה להתפשט בכל החתיכה מיהו לפי מה שפי' לעיל) צסס הרצ רבי אלעזר ממי"ץ דצמאי חתיכה אין שייך לומר שמתשה נבלה אין
ראיה משם ואין ראיה לרבינו אפרים מהא דלמרי (תרומות פ"ה משה ו) א) אין המדומע מדמע אלא לפי חשבון ולא אמרינן שיעשה הכל
מרומה דיש לחלק בין דבר יבש לדבר הנאסר ע"י בליעה ולפירושו יתא הא דלמרי גבי יין נסך צסוף במקסת ע"י (דף ע"ב.) יין נסך שנפל צבור

דאיכא